

Pravilnik o izvođenju izleta, ekskurzija i drugih odgojno- obrazovnih aktivnosti izvan škole

*Zdenka Čukelj, prof.,
načelnica za predškolski i osnovnoškolski odgoj i obrazovanje
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta*

Propisi doneseni 2014. godine

1. Pravilnik o tjednim radnim obvezama učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama (NN, br. 34/2014., 40/2014. – ispr. i 103/2014).
2. Pravilnik o djelokrugu rada tajnika te administrativno-tehničkim i pomoćnim poslovima koji se obavljaju u osnovnoj školi (NN, br. 40/2014.)
3. ***Pravilnik o izvođenju izleta, ekskurzija i drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti izvan škole (NN, br. 67/2014.)***
4. Pravilnik postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstava (NN, br. 67/2014.).

Izleti, ekskurzije i druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole

Zašto ?

Kada?

Kako?

Gdje?

Kada?

ZAŠTO?

IUN

- „Rad izvan škole potiče radost otkrivanja, istraživanja i stvaranja, pogodan je za timski rad, utječe na stvaranje kvalitetnih odnosa unutar odgojno-obrazovne skupine te potiče intelektualna čuvstva“ (NPiP, 2006, str. 14).

Pravilnik

- primjedbe roditelja, učitelja, ravnatelja, putničkih agencija
- kvalitetnije ostvarivanje odgojnog i obrazovnog rada u skladu s planiranim ciljevima
- veća sigurnost učenika i učitelja i učiteljica
- ujednačavanje izvođenja
- transparentnost u odabiru ponuda...

Problemi

- roditeljima se govori kako se zbog Pravilnika IUN ne može organizirati
- učitelj ne želi voditi učenike
- krivo se tumače odredbe...

2. Š T O treba razlikovati u Pravilniku ?

POJMOVE

IUN

- izleti
- školske ekskurzije
- terenska nastava
- škola u prirodi

**Druge o-o
aktivnosti
izvan
škole**

- škola plivanja
- posjet
- sudjelovanje u kulturnim i sportskim manifestacijama i događajima
- druge aktivnosti koje su u funkciji ostvarivanja odgojno-obrazovnih ciljeva i zadaća kulturne i javne djelatnosti školske ustanove

(čl. 2.)

2. ŠTO treba razlikovati u Pravilniku ?

POJMOVE

UČITELJ VODITELJ

- učitelj ili stručnih suradnik koji planira, dogovara i organizira IUN (jedan i kada se organizira za više RO)

UČITELJ PRATITELJ

- drugi učitelji ili stručni suradnici u pratnji
 - ↓
- član RV razreda za koji se organizira IUN ili stručni suradnik
- za učenike RN **može** biti i učitelj predmetne nastave koji može sudjelovati u ostvarivanju predviđenih aktivnosti za učenike

(čl. 10.)

Za druge odgojno-obrazovne aktivnosti - u školskom dvorištu ili neposrednoj blizini škole - nije potrebno osigurati pratitelja osim ako je pomoć potrebna učeniku s teškoćama

(čl. 11. st. 4.)

2. Š T O treba razlikovati u Pravilniku ?

POJMOVE

KORISNICI USLUGA

- učenici
- roditelji/skrbnici/udomitelji učenika
- učitelji
- stručni suradnici
- ravnatelj

DAVATELJI USLUGA

- turističke agencije
- kulturne ili javne ustanove
- druge pravne i fizičke osobe koje mogu sudjelovati u provedbi IUN

3. KAKO planirati IUN?

Godišnji plan i program i/ili školski kurikulum

PRIJEDLOG

učitelj, stručni suradnik, ravnatelj, učenici, roditelji

(čl. 4 st. 2. i čl. 5 st. 1.)

MIŠLJENJE

učiteljskoga vijeća, vijeća roditelja, vijeća učenika

(čl. 4 st. 2.)

DONOŠENJE

Školski odbor

Druge odgojno-obrazovne aktivnosti izvan škole planiraju se godišnjim planom i programom rada i/ili školskim kurikulumom

(čl. 4. st. 5.)

Uočene nepravilnosti

Roditelji nisu upoznati s organizacijom IUN koja je predviđena školskim kurikulumom.

Roditelj ima pravo:

- predložiti IUN (čl. 4. st. 2.)
- Razrednik je na roditeljskom sastanku prije donošenja školskog kurikuluma i GPiP-a dužan roditelje izvijestiti o IUN i drugim aktivnostima izvan škole koje je moguće planirati (čl. 5. st. 1.)
- preko predstavnika u vijeću roditelja dati mišljenje na školski kurikulum

Uočene nepravilnosti

Traži se jedna pisana suglasnost za sve aktivnosti planirane izvan učionice tijekom školske godine.

Roditelj za svaku aktivnost izvan učionice treba potpisati posebnu suglasnost jer dijete ne mora sudjelovati u svim aktivnostima.

- najmanje sedam dana prije IUN
- najmanje tri dana prije posjeta (čl. 5.)

SUGLASNOST

Suglasan/suglasna sam da moje dijete _____ sudjeluje 17. studenoga 2014. u školskom izletu na Platak i Snježnik.

Voditelj izleta je učiteljica M. M., a pratiteljica učiteljica A. C.

Potvrđujem da sa, m upoznat/a s planom, ciljem, aktivnostima, očekivanim ishodom, prijevozom i cijenom.

Potpis roditelja

Mob. _____

4. *KAKO organizirati izlet ili posjet?*

SAMOSTALNO

- poludnevna ili jednodnevna IUN ili posjet
 - ↓
- kombinacija od najmanje dviju pojedinačnih usluga koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga

ANGAŽIRANJEM DAVATELJA USLUGA

- **javni poziv**
 - ↓
- objavljuje se na mrežnim stranicama škole

(čl. 12.)

Uočene nepravilnosti

Roditeljima se daje obavijest da se ne može organizirati samo posjet kazalištu ili muzeju jer je za to potrebno angažirati putničku agenciju.

*Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN, br. 68/07., 88/10., 30/14. i 89/14.), člankom 5., stavkom 1., točkom 4., propisano je značenje pojma izlet, a isti je: „Izlet je unaprijed **utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge** koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a traju manje od 24 sata i ne uključuje noćenje.“*

*Kako iz Vašeg upita nije razvidno da škole koriste kombinaciju o najmanje dvije pojedinačne usluge, bilo prijevoza ili drugih turističkih usluga (propisanih člankom 2., Zakona o pružanju usluga u turizmu) i ugostiteljskih usluga (propisanih člankom 2., stavkom 1. i 2., Zakona o pružanju ugostiteljske djelatnosti (NN, br. 138/06., 152/08., 43/09., 88/10., 50/12., 80/13., 30/14. i 89/14.)), iste **ne organiziraju izlet sukladno pojmu definiranim u članku 5., stavku 1. točki 4. Zakona o pružanju usluga u turizmu, pa nemaju ni obvezu propisanu člankom 6., stavkom 5. istoimenog Zakona.***

S poštovanjem,

Samostalni sektor turističke inspekcije

Kada i kako škola može samostalno organizirati IUN?

Primjer 1. Posjet instituciji ili gospodarskom subjektu ili registriranoj etno zbirci

Učitelj/ica izravno:

1. dogovara dolazak i aktivnosti za učenike;
2. organizira se prijevoz sukladno propisima (ako je potrebno);
3. informira roditelje o odlasku, prijevozu, aktivnostima, očekivanim ishodima, troškovima i drugo;
4. traži pisanu suglasnost roditelja (najkasnije tri dana prije odlaska);
5. provodi aktivnosti s učenicima samostalno ili u suradnji s zaposlenicima institucije, tvornice ili poljoprivrednog dobra aktivnosti za učenike...

Napomena: Ulaznica je dokaz plaćanja.

Kada i kako škola može samostalno organizirati IUN?

Primjer 2. Posjet npr. nacionalnom parku, dvorcu i stajanje putem ...

Primjer 3. Posjet poljoprivrednom dobru s radionicom za učenike i objedom

Učitelj/ica izravno:

1. dogovara dolazak i aktivnosti za učenike;
2. organizira se prijevoz sukladno propisima;
3. informira roditelje o odlasku, prijevozu, aktivnostima, očekivanim ishodima, troškovima;
4. traži pisanu suglasnost roditelja;
5. provodi aktivnosti s učenicima...

Škola: Prijavljuje službi Turističke inspekcije Ministarstva turizma odlazak učenika na školski izlet.

Napomena: Ulaznica je dokaz plaćanja. Račun se čuva tri godine.

Odredbe Zakona o pružanju usluga u turizmu

Članak 49.

1. Turističke usluge radi odmora i rekreacije turista mogu se pružati na **obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu** upisanom u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i u šumama šumoposjednika upisanih u Upisnik šumoposjednika sukladno propisima iz nadležnosti ministarstva nadležnog za poljoprivredu, odnosno šumarstvo.

2. Turističke usluge su poljoprivredne, šumarske, športsko-rekreativne, **edukativne i slične aktivnosti** koje su vezane uz seljačko gospodarstvo (sudjelovanje u poljoprivrednim aktivnostima kao što su berba voća i povrća, ubiranje ljetine i sl., lov i ribolov, vožnja kočijom, čamcem, biciklom, jahanje, pješačenje i slične aktivnosti kao i iznajmljivanje sredstava, pribora i opreme za te aktivnosti, provođenje programa kreativnih i edukativnih radionica vezanih za poljoprivredu, tradicijske obrte i sl., prezentacija poljoprivrednoga gospodarstva te prirodnih i kulturnih vrijednosti u okviru istog, posjete registriranim privatnim etnozbirkama i sl.).

Obveze propisane Zakonom o pružanju usluga u turizmu

Za škole i druge odgojno-obrazovne ustanove propisana je **obveza dostavljanja prijave** o organizaciji putovanja/izleta, u **službu Turističke inspekcije Ministarstva turizma**, prema svom sjedištu, najkasnije tri dana prije početka putovanja, dostavljanjem obrazaca **OB-T-I**.

Dostaviti e- poštom na: **turisticka.inspekcija@mint.hr**,

U slučaju podlijevanja upravnim pritojbama (čl. 6. Zakona o upravnim pritojbama) potrebno je ispunjeni obrazac poslati redovnom poštom (**OB-T-II/.pdf**).

Obveze propisane Zakonom o pružanju usluga u turizmu

- Organizaciju izleta škole i druge odgojno-obrazovne ustanove **dužne su prijaviti mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije** Ministarstva turizma prema svom sjedištu, najkasnije tri (3) **dana prije početka putovanja** (prijava na stranici br. 1.);
- Za organizaciju izleta **škole i druge odgojno-obrazovne ustanove obvezne su koristiti samo prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani;**
- Škole i druge odgojno-obrazovne ustanove dužne su objaviti uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavati se tih uvjeta, sadržaja i cijena;
- Za svaku izvršenu uslugu **dužni su korisniku izdati račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje primitak uplate i čuvati kopije tih dokumenata tri godine od njihovog izdavanja;**
- Postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka).

Obveze propisane Zakonom o pružanju usluga u turizmu

PRIJAVA ZA ŠKOLE I DRUGE ODGOJNO-OBRAZOVNE USTANOVE KOJE ORGANIZIRAJU IZLETE

Sukladno članku 6. stavku 5. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine”, br. 68/07., 88/10. i 30/14.) prijavljujemo Naslovu izlet* u

Izlet će se organizirati dana _____.

Sukladno članku 6. stavku 1. točki 2. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine”, br. 8/96., 77/96., 95/97., 131/97., 68/98., 66/99., 145/99., 30/00., 116/00., 163/03., 17/04., 110/04., 141/04., 50/05., 153/05., 129/06., 117/07., 25/08., 60/08., 20/10., 69/10., 126/11., 112/12., 19/13., 80/13. i 40/14.) ova je prijava oslobođena naplate upravne pristojbe.

PODNOŠITELJ PRIJAVE _____

U _____, (mjesto/datum podnošenja prijave)

Kaznene odredbe:

- Za nepridržavanje naprijed navedenih odredbi, člankom 62., stavkom 1., točkom 2., Zakona o pružanju usluga u turizmu
- propisana je **novčana kazna za prekršaj pravne osobe u iznosu 8.000,00 do 100.000,00 kuna** ako:
 - ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani
 - ne organizaciju putovanja
 - ne prijavi nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva turizma prema svom sjedištu najkasnije tri dana prije početka putovanja
 - ne postupa sukladno članku 4. stavku 1. točki 1. i 2. tog Zakona.
- **Novčana kazna za odgovornu osobu u pravnoj osobi u iznosu od 3.000,00 do 15.000,00 kuna,**
- turistički inspektor može kazniti pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi **na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 kuna**

Uočene nepravilnosti

Od roditelja se traži da osobnim automobilima prevoze svoju i drugu djecu na terensku nastavu.

- za prijevoz djece se mogu koristiti samo prijevozna sredstva u skladu s propisima o sigurnom prijevozu djece (čl. 27. st. 4.)
- autobusi ili osobni automobili namijenjeni prijevozu djece s teškoćama u razvoju u skladu s odredbama *Pravilnika o o uvjetima koje moraju ispunjavati vozila kojima se prevoze djeca (Narodne novine, broj 8/2006)*

Uočene nepravilnosti

Škola izravno dostavlja zahtjev **jednoj** agenciji za dostavom ponude

- ako se angažira ponuditelj na mrežnim je stanicama potrebno objaviti javni poziv (čl. 12)

Povjerenstvo za provedbu javnog poziva

- ravnatelj, razrednik, učitelj voditelj, predstavnik roditelja i učenika – za svaki RO koji sudjeluje u jednoj IUN (neparan broj članova)
- imenuje se najkasnije sedam dana prije objave javnog poziva
- bira predsjednika
- donosi odluku o datumu i sadržaju javnog poziva
- provjerava obrazac za ponudu
- određuje datum i vrijeme otvaranja ponude
- odabire ponudu
- obavještava školski odbor, vijeće roditelja i roditelje RO o odabranoj ponudi
- traži objavu rezultata odabira ponude na mrežnim stranicama (čl. 14.)

Uočene nepravilnosti

Obrasci nisu popunjeni na način da se može dobiti ponuda kakva bi trebala biti.

-
- obrasci su sastavni dio Pravilnika
 - potrebno je upisati sve planirano (prijevoz, razgled grada uz vodiča, ulaznice u određeni muzej itd.)

Kako ispuniti obrazac?

2. Korisnici usluge su učenici	Četvrtih (4.a, 4.b, 4.c, 4.d, 4.e razreda)
3. Tip putovanja:	Planirano označiti s X
a) Poludnevna TN	
b) Poludnevni školski izlet	
c) Jednodnevna terenska nastava	X
d) Jednodnevni školski izlet	
4. Odredište	Označiti s X ili upisati ime države
a) u Republici Hrvatskoj	X
b) u inozemstvu	
5. Planirano vrijeme realizacije (u predložena dva tjedna)	od 7. studenog do 21. studenog 2014. Datum Mjesec Datum Mjesec Godina
6. Broj sudionika	Upisati broj
a) Predviđeni broj učenika	126 s mogućnošću odstupanja za tri učenika
b) Predviđeni broj učitelja	5
c) Očekivani broj gradisa	6
7. Plan puta	Upisati traženo
Mjesto polaska	XY
Usputna odredišta	Zadar
Krajnji cilj putovanja	Nin
8. Vrsta prijevoza	Traženo označiti s X ili dopisati kombinacije
a) Autobus	X
9. U cijenu ponude uračunati	Upisati traženo
a) Ulaznice	X (nedostaje popis institucija)
b) Vodiča za razgled grada	X (kojeg grada)
10. U cijenu uključiti i stavke putnog osiguranja od:	Traženo označiti s X ili dopisati
a) posljedica nesretnoga slučaja/nezgode	X
b) otkaza putovanja	
c)	

Uočene nepravilnosti

„Pojedine škole idu tako daleko da traže u obrascima da su agencije, koje dostavljaju ponude, članice UHPE- koje je dragovoljno udruženje i možemo ili ne moramo biti njezini članovi, jer pojedine članice UHPE koriste svoj položaj u udruženju i šalju po školma dopise kako agencije koje nisu članovi nisu mjerodavne za izvođenje turističkih putovanja.”

(Jedna od zaprimljenih primjedaba)

Ponudu može dostaviti turistička agencija ili druga pravna ili fizička osoba koja za to ispunjava uvjete određene propisima kojima se uređuje pružanje usluga u turizmu ili posebnim propisima (čl. 13. st. 1.)

Uočene nepravilnosti

Rok dostave ponude na javni poziv je samo dva ili pet dana.

Za odabir najbolje ponude javni poziv trebao bi biti objavljen **barem 15 dana prije otvaranja ponuda.**

Primjedbe turističkih agencija

- Poslano: 9. listopada 2014 23:28
Prima: Zdenka Čukelj
Predmet: FW: Pravilnik

Poštovana gđo. Čukelj,

u prilogu Vam šaljem screen shoot web stranice spomenute škole na kojem je vidljivo kako je natječaj za ekskurziju objavljen 07.10. u 18:13 sati, a rok za dostavu ponuda je 10.10., računajući i državni praznik koji je bio 08.10.2014. (za link kliknite ovdje <http://os-__.skole.hr/natje_aji>).

Vjerujem kako je svaki komentar suvišan, a napominjem kako se radi o zaista velikom poslu od cca 150 000 kn koje financiraju roditelji (samo ekskurzija). Ovakvim načinom provedbe natječaja zasigurno se ne dobiva na transparentnosti i jednakim šansama za svih, nego dapače nečemu sasvim suprotnom.

Ljubazno Vas molim za reakciju i što hitnije reguliranje odredbe Pravilnika na temu duljine trajanja objave javnog poziva na web stranicama škola kako ova praksa ne bi uzela ozbiljnijeg zamaha.

•
(Jedna od zaprimljenih primjedaba)

Uočene nepravilnosti

Ponude se otvaraju prije sastanka Povjerenstva

„ostajemo šokirani saznanjem da je koverta s ponudom agencije već otvorena !!! U tom trenutku naš predstavnik, vidno iznenađen, zajedno s kolegom iz druge agencije napušta ravnateljev ured...”

(Jedna od zaprimljenih primjedaba)

- ponude se otvaraju na sastanku Povjerenstva
 - predsjednik čita ponude
- (čl. 15)

Uočene nepravilnosti

„Prilikom dolaska u školu neugodno smo se iznenadili saznanjem da Povjerenstvo za odabir najpovoljnije ponude uopće nije sazvano, da u školi nema ni ravnatelja ni nastavnika kao ni predstavnika roditelja, iako su datum i sat otvaranja ponuda javno objavljeni na mrežnim stranicama Škole u obrascu poziva na natječaj...”

(Jedna od zaprimljenih primjedaba)

Uočene nepravilnosti

Predstavnicima ponuditelja daje se pravo dodatnog obrazlaganja ili predstavljanja ponude.

Otvaranju ponuda mogu nazočiti ponuditelji, ali bez prava sudjelovanja (čl. 15. st. 3.)

Uočene nepravilnosti

„ Vjerujem da ste ovim javnim natjecajima htjeli onemogućiti monopol pojedinih agencija (bolje rečeno spregu pojedinih profesora i agencija) u školama ali kako niste naveli koji su osnovni kriteriji za odabir agencije, opet se ponavlja "stara" priča da se izaberu agencije koje su kud i kamo skuplje od drugih jer već imaju dogovor sa školama.

A 2.350,00 kn

L 2.495,00 kn

P 2.500,00 kn

B 2.859,00 kn

S 2.890,00 kn

I 3.136,00 kn

V 3.300,00 kn

S je izabran jer je njihov predstavnik pri otvaranju ponuda usmeno naveo da su u cijeni aranžmana i dnevnice profesora koje inače ne stoje kao stavka u obrascu, a i vi, kao ministarstvo tražite se dnevnicu plaćaju iz proračuna.”

(Jedna od zaprimljenih primjedaba)

Nedoumice

„ Povjerenstvo želi odabrati ponuditelja koji nam je bez našeg traženja u ponudi predložio dnevnicu za učitelje. Cijena ponude veća je za 20,00 kn od cijene drugih ponuditelja. Bojim se da je u cijenu uračunata dnevnicu i to viša od one propisane. Molim Vas da mi odgovorite, hoćemo li prekršiti odredbe Pravilnika ako se utvrdi da je razlog više cijene vezan uz dnevnicu učitelja?“

(Jedna od zaprimljenih primjedaba)

Hoće li vam za dolazak na ovaj seminar biti isplaćena dnevnicu?

Iz kojih sredstava će vam škola isplatiti dnevnicu?

Jesu li učitelji kada odlaze s učenicima na izletu kojeg su sami željeli ili je to njihova obveza, odnosno službeni put?

Dnevnicu i naknada troškova putovanja

Članak 64. TKU-a

1. Kada je zaposlenik upućen na službeno putovanje u zemlji, pripada mu puna naknada troškova prijevoza, dnevnicu i naknada punog iznosa troškova smještaja, sukladno Uredbi Vlade Republike Hrvatske.
2. Dnevnicu iznosi 150,00 kuna po danu (*prema dodatku 2*).
3. Zaposlenik ima pravo na punu dnevnicu ako putovanje traje više od 12 sati, a pola dnevnice ako putovanje traje više od 8 sati, a manje od 12 sati.
4. Ako zaposlenik ima plaćen smještaj tj. spavanje i prehranu, pripada mu 30% od dnevnice.
5. Ako dođe do promjene poreznih propisa kojima se neoporezivi iznos dnevnice povećava, od dana primjena toga propisa toliko se povećava iznos dnevnice iz ovoga članka.
6. Dnevnicu za putne troškove u inozemstvo obračunava se na način kao što to pripada zaposlenima u državnoj upravi.

Kada dnevnice?

- učitelj nema pravo na dnevnicu ako se IUN ili druga odgojno-obrazovna aktivnost ostvaruje u vrijeme redovite nastave u mjestu stanovanja ili u neposrednoj blizini naselja u kojoj je škola (npr. posjet, škola plivanja i sl.).

Tko isplaćuje dnevnicu i zašto?

- (1) Visina dnevnice isplaćuje se u visini kako je to uređeno za državna tijela.
- (2) *Ako je zaposlenik upućen na službeno putovanje s učenicima Škole koje traje najmanje osam (8) sati ili ako provodi izvanučioničnu nastavu sukladno propisanom nastavnom planu i programu u mjestu izvan sjedišta Škole, bez obzira na osiguranu prehranu i smještaj, isplaćuje mu se iznos pune dnevnice.*
- (3) Zaposlenik ima pravo povrata izvanrednih i nepredviđenih troškova nastalih višom silom (telefaks, telefon, PTT troškovi, taksi i sl.), koji su u vezi s obavljanjem poslova realizacije putovanja.

NOVI PRAVILNIK Nastavničke dnevnice više se ne smiju pokrivati cijenom aranžmana, UHPA upozorava:

Đačke ekskurzije pod znakom pitanja, škole nemaju za dnevnicu nastavnika

Turizam će ostati bez dobrog dijela od 200.000 noćenja, koliko školarci ostvare. I to kad najviše treba, u izvansezoni

Hoće li tisuće školaraca biti zaknute za ekskurzije, zajedničke uspomene, a u konačnici i za dijelove nastavnog programa koji predviđa upoznavanje domovine? Na mogućnost takvog scenarija upozoravaju iz Udruge hrvatskih putničkih agencija.

Novi Pravilnik o izletima i ekskurzijama dokida praksu da se dnevnicu nastavnika-prateljima pokrivaju cijenom putovanja. Dnevnicu bi sada trebale osigurati škole, odnosno osnivači gradovi i županije, ali mnogi za to nemaju novca – tvrdi Boris Žgomba, predsjednik Udruge hrvatskih putničkih agencija.

Pravilnik je dobar, socijalno osjetljiv i uvodi reda, ali ostaje li ova odredba na snazi,

mnogi od 80.000 osnovnoškolaca i tridesetak tisuća srednjoškolaca neće na ekskurziju. To, pak, znači da turizam ostaje bez dobrog dijela od 200.000 noćenja, koliko školarci ostvare tijekom školske godine u zemlji. I to kad turizmu najviše i treba – u izvansezoni. Da sve bude gore, školska putovanja zapinju na relativno malim iznosima. Za ilustraciju, autobus s dva razreda djece moraju imati tri pratitelja,

Duško MARJŠIĆ/PIXSELL

što je na putovanju od pet dana trošak od oko 2200 kuna.

S terena stižu informacije da su i takve svote u mnogim školama sporne – kaže Jurica Glavina iz UHPA-e. Agencijska udruga kuca na dvojna vrata ne bi li se to riješilo. Apeliraju na Ministarstvo obrazovanja da korigira pravilnik, a obratili su se i Ministarstvu turizma s molbom da pomogne financirati dnevnicu nastavnika. Inače, zbog ovog pravila cijene ekskurzija pale su za pedesetak kuna.

Ta bi putovanja bila osjetno jeftinija da se putuje cijele godine, a ne samo u rujnu i lipnju – kaže Žgomba. (rak)

U PROSJEKU
višednevna
putovanja
pojeftinila
50-ak kuna

Dijete mi je javilo da za koji dan njegov razred ide na jednodnevni izlet u jedan gradić u Hrvatskoj. **Cijena izleta je 300kn.** Ne znam je li ručak uračunat, ako i jest riječ je obično o kakvom restorančiću u kojem djeca dobiju pržene krumpiriće i pljeskavicu. Takav ručak može koštati najviše 40kn - to pouzdano znam jer mi dijete tako redovito ruča kad ide negdje na natjecanje sa sportskim klubom. **Odakle onda ova visoka cijena izleta,** a ponavljam da je u pitanju jednodnevni izlet, dakle nema spavanja? Svaka čast, ali 300kn je jako puno i mnogima je danas u ovoj krizi previše. A stid ih je reći djeci da nemaju. **Riječ je o reketu kojim se roditelji mužu preko djece. Cijena takvog izleta trebala bi biti najviše 150kn, a i to je previše.** Gdje nestaje razlika od 150kn i to za autobus pun djece? Te izlete treba ili zabraniti ili drastično smanjiti cijene. I živo mi se fućka za jade naših turističkih agencija. Neka se potrude i zarade na nekom strancu, a ne da preko škola reketare roditelje.

Znanstvenici kažu da je **priroda** "pogonsko gorivo za dušu" i da se u dodiru s njom čovjek osjeća više živim.

Biti na čistom zraku u prirodi i u kontaktu s prirodom djeluje stimulativno i revitalizirajuće na čovjeka.

Jedan dan izvanučioničke nastave vrijedniji je za učenika od sedam dana nastave u školi.